

Hans en Gerard durven alles

door

M. Kapitein

G.F. CALLENBACH N.V. NIJKERK

**Hans en Gerard
durven alles**

Jan en Gerard durven àlles

door M. Kapitein

G. F. CALLENBACH N.V. • UITGEVER • NIJKERK

1. *Tik, Tik, Tik!*

Daar komt een man aan. Zijn stok klikt hard op de straatstenen. . . . tik, tik, tik. . . .!

In de stille dorpsstraat kun je hem al van verre horen aankomen.

Zonder stok kan hij vast niet ver lopen. Als hij moe is, steunt hij er helemaal op.

De bruine ogen van den man loeren onder de vette rand van zijn verschoten hoed vandaan. Het lijken net smalle spleetjes, zó loeren ze. Ze turen scherp de dorpsstraat af, want de man heeft in dit dorp vijanden. Gróte vijanden.

De jas van den man is groen van ouderdom. Zij nauwe broek is rafelig. O, het is geen rijke man. Het is een arme man.

Zie eens: er hangt een touw om zijn nek. Daar bengelt wat aan. — Een paar bossen veters. Aan de ene kant een bos zwarte, aan de andere kant een bos bruine veters.

Hij draagt een klein kistje onder zijn arm. Daar zitten allerlei spullen in: knoopjes en garen en band en haken en ogen en nog veel meer.

De veters en de spullen in het kistje probeert hij langs de huizen te verkopen. En als de mensen niets nodig hebben, bedelt hij om centen.

Bedelaar is hij. Een arme bibberende bedelaar.

Nu loopt hij langs de school. O, wat kijkt hij boos naar de groene schooldeur. Pas op, daar komt hij aan. . . . tik, tik, tik. . . .!

Zijn rechterhand omklemt stevig de knop van zijn stok. En o, kijk eens goed: hij heeft helemaal geen pink aan die hand. Drie vingers en een duim, maar géén pink. Dat is een beetje griezelig. Waar zijn pink hoort te zitten, is alleen maar een rood litteken.

O, het is een arme, maar ook een beetje een ongelukkige bedelaar.

2. *Janus*

Hóór, de schoolbel luidt. Het is twaalf uur. De school gaat uit. De jongens en meisjes rennen de straat op.

Ze komen achter den ouden bedelaar aan.

Ze zien hem en ze horen zijn stok: tik, tik, tik. . . .!

Ze roepen: „Kijk, daar gaat Janus! Daar gaat *Bibberjanus!*”

De jongens kunnen veel harder lopen dan de oude bedelaar, maar ze gaan hem niet voorbij. Dat dūrven ze niet. Ze zijn bang voor zijn stok. Ze blijven achter hem.

Maar iets anders durven ze wèl.

Schelden, dat durven ze.

Hoor maar: „Ouwe sok, bibberstok, Janus Bibberjanus!!”

O, wat hebben ze een plezier. Ze gieren van pret.

Janus kan hen toch niet pakken. Janus kan hen toch niet slaan. Daarvoor zorgen ze wel. Daarvoor blijven ze ver genoeg achter hem. O, wat een plezier hebben ze.

Hoor, ze zingen een versje over Janus; een spòtversje!

Hinkeldepinkel, daar gaat hij heen,
Janus met zijn bibberbeen.
Hij is met twee pinken geboren,
Maar die eene die is ie verloren.
Hinkeldepinkel, daar bibbert ie heen,
Van de ene naar d'andere steen!

Nu hebben ze nog groter plezier. — Ze gaan net lopen als de bedelaar. Net zo raar. Ze bibberen net als hij. Ze doèn of ze ook op een stok leunen. O, wat hebben ze toch een groot plezier, die spotters. Ze schateren het uit!

Janus heeft een hekel aan jongens. Niet aan flinke jongens. Wèl aan spotters. Maar flinke jongens zijn er niet veel. Spotters wel! Spotters haat hij. Plaaggeesten zijn het, kwelgeesten — zijn grootste vijanden!

Janus hoort hen lachen. Hoort hen zingen. O, hij kent dat gemene versje. Het is niet voor 't eerst dat ze het hem nazingen.

Driftig draait hij zich om. Dreigend steekt hij zijn stok omhoog. Hij scheldt. Hij raast! Maar o, het helpt niets. De jongens blijven sarren.

Het gezicht van den bedelaar wordt rood. Hij bibbert nog heviger: van woede!

O, als hij hard kon lopen. . . .

Als hij kòn. . . . dan zou hij ze.

De jongens lachen hem uit. Zij kunnen immers veel harder lopen. Hij krijgt hen nóóit!

In zijn grote woede vergat de oude bedelaar het kistje met koopwaar tegen zich aan te klemmen.

Klèts! Klèts. . . .!

Alle spulletjes rollen over de straat. Alle koopwaar ligt te grabbel.

Nu gilt Janus het uit in zijn woede. Verschrikkelijk, wat is hij kwaad.

„Gespuis! — Lelijk gespuis! Ik zal je, ik zal je”

Hij strompelt op de jongens toe. Hij raapt een grote steen op. Als hij hen dan niet slaan kan, die lafaards, gooien kan hij hen wèl.

Laten ze oppassen!

In zijn drift is hij tot alles in staat.

De jongens zijn geschrokken. Zo kwaad hebben ze Janus nog nooit gezien.

Ze maken dat ze wegkomen. Er kon eens een politieagent in de buurt komen. Dan zou het niet best voor hen aflopen. Ze hollen naar huis. Ze rënnen!

Thuis doen ze of er niets gebeurd is. Ze hebben plezier gehad. Nu gaan ze rustig eten.

Hans en Gerard van den dokter ook. Zij hebben het hardst gezongen. Zij hebben het hardst gescholden. Zij hebben het grootste plezier gehad. Zij waren de grootste belhamels.

En ze hebben nõg plezier. Hoor maar.

„O jô, hij was helemaal paars van woede,” zegt Hans.

„Al zijn koopwaar viel tegen de wereld,” zegt Gerard.

Ze lachen samen. Ze schudden van het lachen.

Het eten staat opgediend in het doktersgezin. Ook voor de plaaggeesten.

De warmste plaatsjes aan de ronde tafel zijn voor hen. Zij zitten het dichtst bij de kachel. Ze krijgen zoveel eten als ze believe en ieder krijgt een groot stuk pudding na.

Omdat ze zo flink zijn? Omdat ze zo braaf zijn?

Ja, dat denkt vader en dat denkt moeder. Maar vader en moeder moesten eens weten.

Maar ze weten het niet. En Hans en Gerard vertellen niets, zij zullen wel oppassen.

Hans kijkt naar Gerard en knipoogt tegen hem. Dan lachen ze stiekem tegen elkaar. Ze lachen om dien raren Bibberjanus.

Vader ziet het niet en moeder ziet het helemaal niet. Moeder is druk bezig met kleine Ineke, die in de hoge stoel zit.

Onder het bijbellezen luisteren ze slecht. Van vaders ernstige dankgebed horen ze weinig. Ze denken alleen maar aan hun plezier, de helden.

3. *Daar gaat hij*

Janus heeft géén plezier. Hij heeft alleen maar verdriet. Hij kan niet doen of er niets gebeurd is. Naar huis gaan eten kan hij ook niet. Hij krijgt géén stuk pudding. Hij weet niet meer hoe pudding smaakt. Een huis heeft hij ook niet eens.

De oude bedelaar moet altijd maar aan de kant van de weg eten.

Maar géén pudding. Brood zònder boter.

Droog brood eet hij altijd!

Alleen als hij genoeg centen heeft opgehaald eet hij in een volkslogement.

Aardappels en groente!

En als hij een enkele keer veel centen heeft gekregen, een bord karnemelkse pap na. Zulke dagen zijn feestdagen voor Janus. Maar zulke dagen zijn schaars.

Pudding, nee, die krijgt hij nooit. En nú, nu kan hij niet eens rustig zijn stuk droog brood gaan opeten.

Nee, de oude bedelaar kan zeker niet doen of er niets gebeurd is. Hij moet op zijn knieën rondkruipen. Hij moet de kostbare koopwaar van de straat rapen. Zijn rechterhand grist alles bij elkaar. De hand zònder pink raapt alles weer in het kistje. Zijn knieën doen hem vreeslijk pijn. Het zweet breekt hem uit van inspanning.

Maar niemand let op hem. Niemand helpt hem.

Hij bromt maar en hij loert maar!

Zijn stok ligt op de straat — vlak onder zijn bereik.

Als er zo'n aap van een jongen te dicht bij hem durft komen.

Als hij durft. . . . dan zal hij hem. Laat hij oppassen. Hij zal. . . .

Zijn ogen loeren nog scherper de straat af. Komen er soms een paar kwelgeesten aan? Moet hij zijn stok al grijpen?

O, laten ze eens dicht bij hem komen als ze durven.

Hij zal hen slaan, sláán, die gemenerds, die lafaards.

Vlak in hun lachende gezichten zal hij hen slaan. Overal waar hij hen maar kan raken. Houd je gedekt, want anders. . . .

Maar de jongens komen niet. Natúúrlijk niet. Zij laten zich vooreerst niet zien. Zij zitten lekker bij de warme kachel.

Zij zitten rustig te eten. Zij doen of er niets gebeurd is.

Zij hebben plezier gehad. Zij hebben nóg plezier. Om hem. Om zijn ongeluk!

Janus heeft alle knoopjes, alle haken en ogen en alle andere koopwaar weer bij elkaar gezocht. Nu krabbelt hij over-eind.

Hij bibbert heel erg.

En hij leunt heel zwaar op zijn stok. Veel zwaarder dan anders.

Zijn gezicht is niet zo rood meer. Hij ziet een beetje wit. Hij is moe.

Hij mompelt verwensingen. En o, wat bibbert hij erg. Hij schokt helemaal.

De veters bengelen voor zijn lichaam. De zwarte en de bruine, heen en weer — heen en weer. Bij iedere stap.

Het kistje met koopwaar houdt hij stevig onder zijn linker arm geklemd.

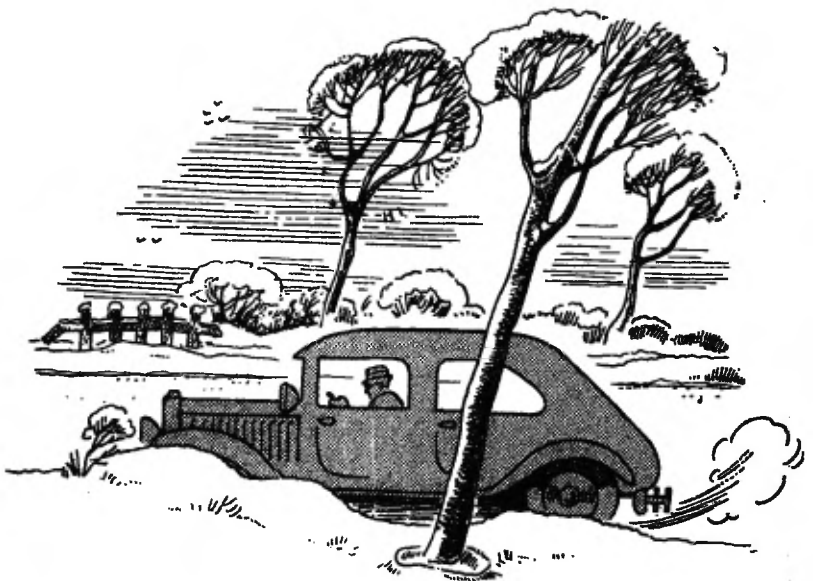
Hij kijkt niet om. Hij heeft háást. Zo vlug hij kan loopt hij

de straat uit. Op weg naar een ander dorp. Daar gaat hij, de oude bibberende bedelaar. Daar gaat hij. . . . tik, tik, tik!

4. *Het is winter*

Het is winter. Een vervelende kwakkelwinter. Het heeft al wat gesneeuwd en het heeft ook al een beetje gevroren. Maar de sneeuw en het ijs zijn weer weggedooid.

Het is erg vies geweest op de straten. De mensen kregen natte voeten, en een heleboel mensen zijn ziek geworden. De vader van Hans en Gerard heeft het heel druk gekregen. Hij is de enige dokter van het hele dorp. Hij moet alle zieke mensen bezoeken. In zijn kleine auto rijdt hij naar de zieken

die ver af wonen. Naar de boeren in de polders. Naar de boswachters en de houthakkers in de grote bossen.

De dokter is maar heel weinig thuis. Haast iedere avond is hij weg. De zieken hebben hem hard nodig en hij helpt hen graag!

De dokter heeft het nog nooit zó druk gehad. Hij gunt zich haast geen tijd om te eten.

Hans en Gerard hebben tijd genoeg. Zij zijn niet ziek en zij hoeven zich ook niet druk te maken om anderen.

Zij gaan iedere dag naar school en als ze thuis komen staat het eten voor hen klaar.

Zij worden goed verzorgd. Moeder verwent hen een beetje. Moeder denkt: „Het zijn flinke jongens!”

Maar dat zou zij eens aan den bedelaar moeten vragen. Die zou haar heel wat anders kunnen vertellen.

Maar de oude, bibberende bedelaar kan haar niets vertellen. Hij is niet in het dorp. In een hele tijd al is hij er niet geweest. Hij heeft een hekel aan het dorp. Dat komt door de flinke jongens van den dokter: zijn ergste plaaggeesten. Zijn grootste vijanden.

Nee, Janus zal hier vooreerst wel niet weer komen.

Misschien is hij wel ziek. Misschien is hij wel dood!

Niemand denkt aan hem. Hans en Gerard helemaal niet.

De jongens denken aan heel andere dingen. Aan veel prettiger dingen. Zij krijgen gauw Kerstvacantie!

Ze hopen maar, dat het gaat sneeuwen: dan kunnen ze sneeuwballen gooien. Dan kunnen ze een grote sneeuwpop maken in de tuin. Dat zou leuk zijn.

Ze hopen maar, dat het gaat vriezen, dan kunnen ze op de bosvijver of op de brede vaart gaan schaatsenrijden. Dat zou nóg leuker zijn.

Ze hópen maar!
En. . . . ze krijgen hun z'n.

Eén dag voor de kerstvacantie gaat het sneeuwen èn vriezen. En flink ook.

Het wordt bitter koud. De wind giert door de kale bomen. De wind jaagt de sneeuw uit de grauwe lucht. Het wordt een sneeuwstorm zoals er in jaren geen is geweest.

De jongens geníeten. Ze popelen van ongeduld, ze kunnen de vakantie haast niet afwachten. Maar mórgen begint de pret!

5. *De dokter*

De vader van Hans en Gerard heeft het erg moeilijk in deze sneeuwstorm.

Een heleboel sneeuw plakt tegen de voorruit van zijn auto. Daardoor kan hij slecht uitzien. Onderweg moet hij vaak uitstappen om de ruit schoon te maken. Hij kan nu niet zo vlug rijden. De smalle polderwegen liggen vol sneeuw.

De wind jaagt de sneeuw op hopen. Op sommige plaatsen liggen er hele sneeuwbergen op de weg.

Eén keer moet de dokter er zelfs een wegje door maken voor de auto. De dokter mag niet op een polderweg blijven steken, de zieken wachten op hem.

Tijd om thuis te eten heeft hij nu helemaal niet meer. Als hij rustig thuis ging eten, kwam hij lang niet klaar. En hij moet àlle zieke mensen bezoeken.

Zijn boterhammen heeft hij meegenomen, die moet hij onderweg opeten. Daar is niets aan te doen!

's Avonds komt de dokter laat thuis. Heel erg moe!
Dan pas krijgt hij warm eten. En als hij gegeten heeft, gaat hij gauw naar bed. Hij heeft zijn rust hard nodig.
Maar ook 's nachts heeft de dokter geen rust.
Midden in de nacht wordt hij bij een ernstige patiënt geroepen. O, wat zou hij graag in bed blijven. Hij is zo moe. Maar een dokter kan niet doen wat hij wil. Hij moet door de barre kou, ook 's nachts.

6. *Plannen*

Hans wordt wakker. Het is nog donker.
Klik. Hij knipt het kleine elektrische lampje aan boven zijn bed.

„Fijn, vakantie!” denkt hij.

Op zijn blote voeten loopt hij uit bed. Heel zachtjes, want Gerard slaapt nog. Gerard is een langslaper.

Oei, wat is dat zeil koud. Maar Hans laat zich niet afschrikken. Vol nieuwsgierigheid stapt hij op het raam toe.

Heel zachtjes schuift hij het gordijn opzij.

O, wat een grote witte bloemen staan er op dat raam.

Die heeft de vorst er vannacht op getoverd.

Het heeft niet gedoooid vannacht. Het heeft gevroren. O, wat is hij blij.

Hij zou willen zingen van vreugde. Hij zou willen fluiten van plezier. Dat hij buiten niets kan zien, kan hem niet schelen. De grote witte bloemen op het raam zeggen hem genoeg.

IJS!

Vlug wipt hij weer in bed. Met zijn koude vingers knijpt hij in Gerards neus.

Proestend en niesend wordt Gerard wakker.

O, zie eens, wat kijkt hij boos naar Hans. Hij zou zijn broer wel willen opeten, zó nijdig is hij.

„Hè, ik sliep nog net zo lekker. Nare jô, waarom maak je me nou wakker,” zegt hij.

Hans geeft hem geen gelegenheid lang boos te blijven.

„Jô, het heeft gevrozen, hoor je me: *gevróren!*

De hele nacht. En vandaag gaan we op 't ijs!

We gaan. . . .”

Nu is Gerard ook klaar wakker. Hij gaat óók naar het raam.

Hij ziet óók de bloemen. En hij is net zo blij als Hans.

„Als het vannacht zo doorvriest, kan er gauw ijs zijn. Dan kan het wel eens gedaan zijn met de kwakkelwinter.” Dat zei moeder gisteren. En het hééft gevrozen, en flink! Reken maar!

De jongens liggen samen allerlei leuke dingen te verzinnen.

Dit zullen ze gaan doen en dàt zullen ze gaan doen.

En als het tijd is om op te staan, wassen ze zich en kleden zich zo vlug mogelijk aan.

Het is vacantie, maar tijd om uit te slapen hebben ze nu niet.

Er is ijs!

7. Een tegenvaller

De wind is gaan liggen, maar het vriest nog dat het kraakt.

Hans en Gerard hebben vader geholpen. De auto wilde niet en vader had reuze haast.

Nu wil de auto wèl. Zie maar eens, daar rijdt hij.

Een lange sliert rook er achteraan.

Vader is zijn moeilijk werk weer begonnen.

Hans en Gerard hebben vacàntie. Maar vanmorgen kunnen

ze nog niet op het ijs. Dat is een tegenvaller.

Moeder heeft een heleboel boodschappen voor hen te doen.

Zij moeten samen pakjes rondbrengen in de armste buurt

van het dorp. Deze pakjes heeft moeder gisteren klaarge-

maakt. Daar zitten versterkende middelen in voor de arme zieken.

Eieren en boter en vlees en nog een heleboel andere dingen. Vader onderzoekt de mensen en geeft hun medicijnen en moeder zorgt er voor dat de armsten versterkende middelen krijgen. Vader en moeder helpen ieder op hun manier de mensen en dat doen ze met liefde.

Hans en Gerard denken daar niet aan. Zij vinden het niets leuk. Ze lijken net boodschappenjongens. Ze moeten zo voorzichtig lopen met die nare pakjes, anders breken de eieren.

Ieder van hen mag maar één pakje gelijk meenemen, anders vallen ze, zegt moeder en dat mag beslist niet.

Nee, de jongens vinden het niets leuk.

Ze hollen liever, ze ravotten liever. Nog liever zouden ze direct naar de bosvijver gaan proberen of het ijs al houden wil. Maar ze moeten eerst klaar zijn.

En zover zijn ze nog niet. Ze hebben nog heel wat pakjes weg te brengen.

Onderweg maken ze een mooi plan. O, als dat lukt.

Als ze maar eerst klaar zijn met de boodschappen, dan. . . .

8. *Daar gaan ze*

Nu zijn de jongens klaar. Ze hebben gegeten en nu kunnen ze op weg. Eindelijk!

„Moeder, mogen we met de slee spelen?” vragen Hans en Gerard.

„Natuurlijk, jongens! Jullie hebt me zo flink geholpen, gaan jullie nu maar eens fijn spelen. Natuurlijk mag dat!” antwoordt moeder.

De jongens vragen niet: Mogen we het ijs proberen? Ze zullen wel oppassen. Dat mag niet, dat weten ze zo wel. Als ze dat vroegen, zou moeder zeggen: Daarvoor heeft het nog niet lang genoeg gevroren. Dat kan niet. Het ijs is nog lang niet sterk genoeg.

Nee, ze vragen alleen maar of ze met de slee mogen spelen. En moeder heeft het druk. Ze moet kleine Ineke gaan helpen en als ze daar mee klaar is, moet ze zelf nog een paar heel arme mensen bezoeken.

Moeder vraagt niet: Wáár gaan jullie spelen? Dat is niet nodig, denkt moeder. Ze vertrouwt de jongens. Ze hebben haar zo flink geholpen vanmorgen.

Nee, bedriegen doen ze haar zeker niet.

O, die lieve moeder, ze moest eens weten.

En vader? Vader heeft het heel druk, vader is niet eens thuis geweest om te eten. Hem hoeven ze dus niet vragen, dat is heel gemakkelijk.

Hans en Gerard zijn naar boven gehold. Ze halen de grote gele slee van de zolder.

Hans haalt ook nog wat uit de schuur, dat stopt hij onder zijn jas. En Gerard haalt ook wat uit de schuur, dat stopt hij niet onder zijn jas, daar is het te groot voor. Het is een oude, verroeste bus met een hengsel er aan. Die bus is van hem, die mag iedereen zien.

Zo, nu kan het feest beginnen. Daar hollen ze heen. De slee hobbelt achter hen aan.

Naast elkaar lopen ze. Allebei een dikke das om.

Allebei dikke handschoenen en hoge laarzen aan.

Zij kunnen er tegen, laat het maar vriezen. De kou deert hen niet.

„Zullen we de andere jongens halen?” vraagt Gerard aan Hans.

„Nee, jô, we gaan sámen! Als het lukt kunnen we altijd nog zien.”

„Ja, maar als het nu eens níet lukt,” twijfelt Gerard.

„Ach jô, het lukt natuurlijk! Ben je soms bàng? Ga dan maar weer naar huis, dan ga ik alleen.”

Nee, Gerard is níet bang. Hij durft net zo goed als Hans.

Nee hoor, hij gaat vast niet naar huis terug, wat denkt Hans wel, hij bàng. . . . pú!

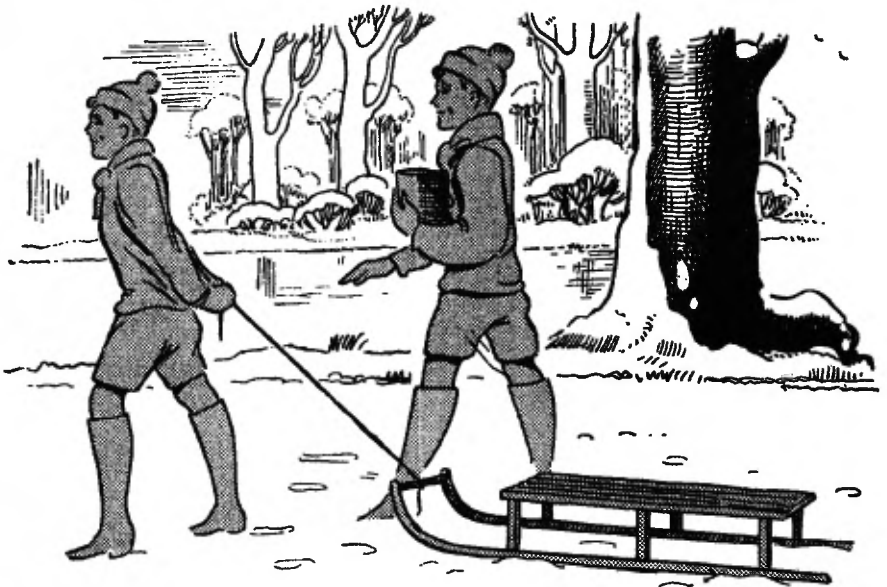
9. De grote bosvijver

De grote bosvijver ligt vlak bij het brede bospad.

Hans en Gerard trekken de slee tussen de bomen.

Daar laten ze hem achter. Niemand zal hem stelen.

In deze kou komen er maar heel weinig mensen over het bospad, en dieven zijn er in het dorp niet.

De vijver is hélemaal dicht gevrozen!
O, nu kan het feest pas goed beginnen.
Een paar vogels, die in de kale bomen zaten te kleumen,
vliegen op, de wind ruist zachtjes door het verdorde riet.
Dat is alle geluid bij de bosvijver.
Behalve de vogels is er geen levend wezen te bekennen.
Vogels klikken niet. Vogels kunnen niets aan vader en
moeder vertellen.
Nee, geen mens ziet hen. De jongens kunnen rustig hun
mooie plan uitvoeren.
Zou het lukken?
Zie maar eens. Hoor maar eens.

Hans haalt wat onder zijn jas vandaan. Een gevaarlijk ding
— een hakmes! Dat haalde hij thuis uit de schuur.
Nu dragen ze allebei wat in de hand. Hans het scherpe hak-
mes en Gerard de oude roestige bus.
Het hakmes en de bus hebben ze nodig voor hun plan, maar
voor ze dit kunnen uitvoeren, moeten ze eerst het ijs pro-
beren.
Zoals steeds is Hans haantje de voorste.
„Hou me even aan mijn hand vast,” zegt hij tegen Gerard.
Zo kan hij met zijn ene voet op het ijs.
„Het kraakt niet eens, laat me maar los, Geer.”
Nu staat Hans met twee voeten op het ijs.
Hij kijkt als een overwinnaar en zegt: „kom er maar op, er
kan wel een paard en wagen over.”
Daar gaan ze alle twee. Heel voorzichtig. Eerst Hans en
vlak achter hem Gerard.
Voetje voor voetje. Ze moeten naar het midden van de
vijver, dat is nog een heel eind.

Hans zegt wel dat er een paard en wagen over kan, maar geen van beiden zijn ze daar zo zeker van.
Hun harten kloppen sneller. Hun adem gaat gejaagder.
Ineens staan ze stil. Kràk Krrrrrràk Krrrrrrr!
Dat klinkt in de stilte.
Het felle kraakgeluid loopt over de hele bosvijver.
Nu kloppen hun harten nog heviger: Ze bònzen!
De jongens staan een hele tijd stil. Doodstil!
Ze durven niet verder. . . . ze zijn bàng.
Gerard kan niet goed meer praten, zijn lippen zijn droog.
De lege bus trilt in zijn hand. Hij laat hem haast uit zijn hand vallen van angst!
O, als ze er eens doorzakken. Dan verdrinken ze, want de bosvijver is diep.
„Zullen we teruggaan?” fluistert Gerard.
Hans zegt niets. Hij staat met het gevaarlijke hakmes in zijn hand.
O, ze dachten zo'n plezier te hebben en nu zijn ze alleen maar bang.
Als ze teruggaan loopt het mooie plan helemaal mis. Dat zou jammer zijn.
Nee, teruggaan doen ze vast niet. Daarvoor zijn ze niet naar de bosvijver gegaan.
Als de jongens in het dorp eens hoorden, dat ze als bange jongetjes teruggedaan waren. O, stel je voor! Als ze dàt hoorden, wat zouden ze dan uitgelachen worden. Nee, ze gaan niet terug!
„Kraakijs is geen breekijs,” zegt Hans en het gelukt hem een beetje te lachen.
Hè, dat geeft moed. Dat verbreekt de akelige stilte. Dat duwt de angst weg.

Ze willen geen bangerds zijn. Zij willen niet uitgelachen worden.

„Hans en Gerard van den dokter, die durven pas!” Dat zullen de jongens in het dorp zeggen.

Nee, zij laten zich niet bang maken door een beetje gekraak. Voetje voor voetje gaan ze verder. Het ijs kraakt niet eens meer. Dat geeft nog méér moed.

„Hier hak ik een gat,” zegt Hans en hij gaat op zijn knieën zitten.

„Als ik klaar ben, schep jij gauw je bus vol water. En als er dan een bóven komt, dan . . . dan . . . dan pàk je hem. Maar niet laten glippen, hoor!

En als je er een hebt, doe je hem zo vlug je kunt in de bus.” Gerard knikt op alles ja. Hij wil wel. Hij zal goed grijpen. O, nu krijgen ze weer plezier in hun plan. Nu zijn ze niet meer bang. Hun plan gelukt zeker!

De grote, dikke goudvissen gaan ze vangen. De mooie goudvissen, die 's zomers zo prachtig kunnen schitteren in de zonneschijn.

Vissen vangen in de winter, dat kàn. Dat hebben ze in een boek gelezen. Vissen komen op een bijt af, om lucht te happen. De vissers op het IJselmeer vangen zoo 's winters ook vis.

O, als ze de vissen maar eerst hebben! Thuis zullen zij ze in een grote kom doen en van de zomer maken ze er een mooie vijver voor. Een echte goudvissenvijver. O, hun plan is een prachtig plan. Of het lukken zal?

Dat de vissen van de gemeente zijn en dat zij ze willen gaan stelen, daar denken ze in hun grote ijver helemaal niet aan. Maar als een politieagent hen zou betrappen? Die zou er wèl aan denken.

Hans en Gerard denken alleen maar aan hun mooie plan en dat móet lukken!

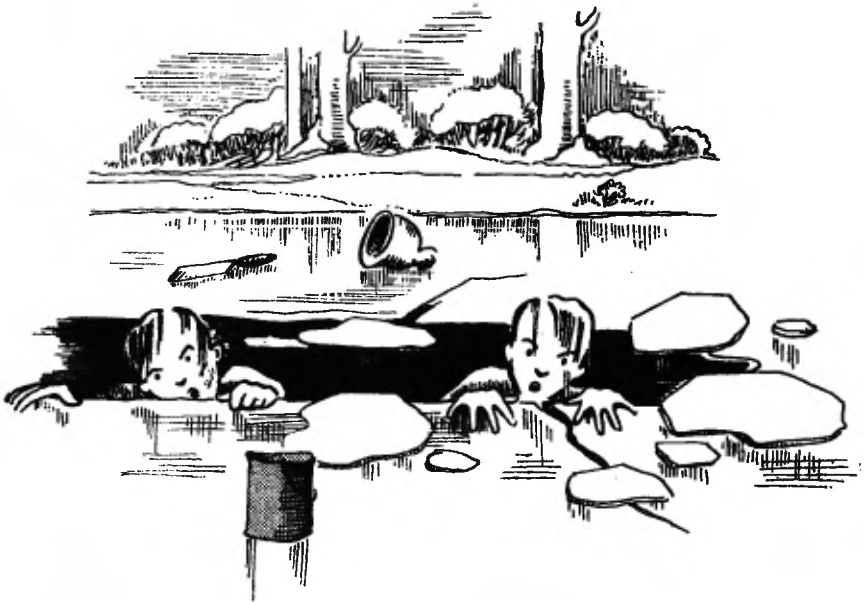
Zij zullen de jongens in het dorp eens laten zien wat zij durven. Die zullen zeggen: „Hans en Gerard durven *àlles!*” De jongens uit het dorp durven niets. Die zitten bij hun moeder. Die zitten thuis achter de kachel. Nee, dan zij!

Hans hakt in het ijs. De ijssplinters vliegen naar alle kanten, achter elkaar aan, net of ze glijbaantje spelen.

Drie keer hakt hij, maar de vierde keer gebeurt er iets vreselijks. Dan kraakt het ijs ineens overal. Het lijkt wel of het onweert.

Maar het kráákt niet alleen meer, het bréékt!

Overal waar Hans en Gerard hun voeten zetten breekt het. De jongens willen wegspringen. Ze willen wegrennen. Weg, wèg!

O, het is verschrikkelijk. Het ijs zakt onder hun voeten vandaan, waar ze ze ook zetten. Hun ogen worden groot van angst.

De jongens worden radeloos! En in hun radeloosheid weten ze niet meer wat ze doen. Ze duwen elkaar en dan . . . dan vallen ze.

Ze zakken dóór het ijs.

Grote golven water spoelen uit het donkere gat.

O, Moeder! Moeder! Help! Help! Hèlp!!

Ze schreeuwen van angst. Ze gillen het uit.

Ze gillen en vechten. Ze vechten voor hun léven!

Hèlp!! Hèlp!!!

10. *Is wraak zoet?*

Op de grote straatweg naar het dorp loopt een man. Heel langzaam, heel voorzichtig.

Op de gladde weg glijdt hij steeds uit.

Het kistje met koopwaar, dat hij altijd onder zijn linkerarm draagt, is een heel eind omlaag gezakt. Hij houdt het niet zo stevig tegen zich aangedrukt als anders.

O, wat wordt hij moe van dat lopen op de gladde weg.

De oude bibberende bedelaar is onderweg naar het dorp waar de jongens van den dokter wonen.

De naburige dorpen heeft hij al driemaal rond gebedeld.

Waarom hij niet eerder in het dorp is geweest? Dat kan ieder begrijpen, die weet welke onprettige ervaringen hij daar heeft opgedaan. Maar nu is hij onderweg er heen.

De bedelaar zou liever niet gaan, maar hij móet. Hij heeft geen centen meer om brood te kopen. Hij heeft honger.

Vandaag heeft hij nog niets gegeten: een gemene pijn knijpt zijn maag samen.

De mensen in de andere dorpen wilden niet meer van hem kopen en ze gaven hem ook niets meer.

Ze zeiden: „Je komt te vaak.”

O, hij hoopt maar gauw in het dorp te zijn.

De plaaggeesten zal hij proberen te ontlopen.

De honger drijft hem tot spoed.

Een eind vóór het dorp blijft hij op de weg staan. Daar is een zijweg, die op het bospad uitloopt. Dat is de kortste weg naar het dorp.

Die neemt hij: hoe vlugger hij opschiet hoe beter. Tot in zijn botten is hij verkleumd.

Daar loopt hij heen.

Nu komt hij op het bospad. Daar kan hij heel wat gemakkelijker lopen. Zijn stok kan hij er steviger neerzetten, want de sneeuw is daar niet zo platgereden door auto's en karren.

Er lopen maar twee sporen door de sneeuw.

Tussen deze sporen loopt hij over het pad.

Af en toe slaakt de oude bedelaar een zucht en soms mompelt hij in zichzelf.

Plotseling staat hij stil. Hij luistert aandachtig. . . .

Er klinkt geschreeuw in het bos.

O, hij hoort het al, er zijn jongens aan het spelen.

Janus kijkt schichtig achterom. Zouden ze achter hem komen? Zouden ze hem soms achterna schreeuwen?

Hij loopt zo vlug hij kan door. Wèg van zijn plaaggeesten.

Maar even later blijft hij weer staan.

O, wat schreeuwen die kwàjongens.

Schelden ze hem uit? Schreeuwen ze soms „Bibberjanus”?

Nee, ze gillen. Ze konden wel in gevaar verkeren, zo gillen ze.

Maar wát gillen ze dan zo hard en waarom?

Janus luistert ingespannen.

Nu hoort hij, nu verstaat hij. . . .

„Moeder” en „help, help!!” roepen ze.

O, ze konden wel in groot gevaar verkeren.

Een gemene trek verschijnt op het verbruinde gezicht van den bedelaar. Zijn ogen loeren door de spleetjes. O, wat is hij nu lelijk.

„Als ze in gevaar verkeren, is dat net goed voor hen. Laat ze maar in angst zitten,” denkt hij.

„Ze krijgen hun verdiende loon, die plaaggeesten, die kwelgeesten. Laat ze maar gillen, ik zal ze niet helpen.

Het zullen wel jongens uit het dorp zijn. Die help ik zeker niet. Die hebben dubbel en dwars straf verdiend. Met die heb ik helemaal niets te maken. Wraak is zoet!” Zo denkt Janus en hij loopt door!

Het raakt hem niet. Laat ze, hij kan nu vlug opschieten.

Hij heeft haast en honger heeft hij.

Maar, dan schrikt hij en voor de derde maal blijft hij staan.

De gemene lach verdwijnt van zijn gezicht.

Zo angstig heeft hij nog nooit horen gillen.

„Móéderrr!!”

Het gaat hem door alles heen. Er moet iets vreselijks gebeuren.

Zou hij. . . zou hij zijn plaaggeesten uit de nood gaan helpen? Want in nood zitten ze zeker. Ze houden hem niet voor de gek. Nee, jongens die zo om hun moeder roepen. . . .!

De oude bedelaar staat in tweestrijd.

De kwelgeesten uit het dorp helpen. . . . dat kàn hij niet.

Maar als ze. . . als ze nu eens in heel hoge nood zouden zitten. Als ze nu eens. . . . dood thuis gebracht zouden worden. Dan zou hij mee schuld hebben.

En is wraak eigenlijk wel zoet? Janus twijfelt.

Wat zouden de moeders van de jongens zeggen als hun kinderen . . . dóód . . . De adem van den bedelaar gaat zwaar en stotend. Zijn hart klopt hevig. De moeders! . . . denkt hij. De gedachten bestormen hem. De moeders . . . de vaders . . . wat zouden die . . .

Janus denkt aan heel vroeger, toen hij nog een jongen was. Toen hij nog niet bedelde. O, aan die heel gelukkige tijd toen zijn moeder nog leefde.

In gedachten ziet hij haar voor zich. Haar lieve ogen, haar lieve mond.

In gedachten hoort hij haar zachte stem.

Als zijn moeder op dit ogenblik hier was, wat zou zij dan zeggen als hij nu doorliep? Als hij wraak nam?

O, zij zou bedroefd haar hoofd schudden. Ze zou . . . o, hij weet zo goed wat ze vroeger altijd tegen hem zei: „Jan, jongen, als er mensen in nood verkeren, help ze dan. Altijd. Waar je ook bent op de wereld. Wat de mensen ook zeggen. Anderen helpen maakt gelukkig.”

Onder de versleten bedelaarsjas is een hart warm geworden. Ineens is alle besluiteloosheid verdwenen.

Zijn honger en zijn haast is hij vergeten. Hij stapt van het bospad af, tussen de bomen door.

In zijn grote haast loopt hij ergens tegen aan.

Hij schaaft zijn been, maar voelt het amper.

De grote gele slee staat hem in de weg. Met zijn stok duwt hij die opzij. Hij was haast gestruikeld, laat hij goed uitkijken. Zijn stok plant hij stevig in de sneeuw.

De jongens krijsen!

O, het gaat hem door alles heen. Wat zou er toch met hen gebeuren?

Nu komt hij bij de bosvijver. Nu ziet hij . . .

O, dat is verschrikkelijk. . . . dat is. . . . maar Janus denkt niet lang na. Hij moet iets doen. Hij moet de jongens van de verdrinkingsdood redden. Maar hoe?

Op het gladde ijs lopen kan de oude bedelaar niet. Maar kruipen wel.

Hij bedenkt zich nu geen ogenblik meer. Het gaat om twee mensenlevens.

Het kistje met koopwaar zet hij op de wal.

Hij laat zich op zijn oude knieën zakken en terwijl hij zijn gevaarvolle tocht onderneemt, roept hij maar steeds:

„Houd je hoofd boven. . . . Ik kom. . . . Ik kom jullie redden!”

Maar de jongens zijn zo moe, zo moe. Of Janus nog op tijd bij hen zal zijn?

In hun grote angst hebben Hans en Gerard gebeden.

Niet hardop, maar zachtjes en ieder in zichzelf.

Vurig hebben ze gebeden. Vurig hebben ze om hulp gesmeekt.

O, Heere, Héére, help ons! We verdrinken!

Ja, nu ze in nood zitten denken ze wèl aan den Heere.

Dat is goed. Natuurlijk. Alleen de Heere kan hen helpen.

Alleen de Heere kan iemand bereid maken om te helpen.

Maar het is niet goed alleen maar aan den Heere te denken nu ze in nood zitten.

Of de Héére hen nu helpen wil? Of Hij het goed oordeelt hen te helpen, nu zij het graag willen?

O, ze houden het niet langer zo vol. De ijsrand, die ze vastgrijpen, brokkelt steeds weer af.

Ze zijn doodmoe. Gevoel hebben ze niet meer — nergens!

Ze vechten al zo'n tijd voor hun leven. Afgemat, totaal uit-

geput zijn ze. Als ze niet gauw gered worden. . . . gebeurt het èrgste. Dan verdwijnen ze in de diepte.

Kijk, daar kruipt Janus heen.

Zijn ogen schitteren. Langzaam maar zeker gaat hij op zijn doel af.

Krrràk-kràk. . . . krrràk!

O, wat kraakt dat ijs. Zal Janus op tijd bij de jongens kunnen komen?

Op het kraken van het ijs let hij niet. Het grote gevaar, waarin hij verkeert, telt hij niet.

Hij zal. . . . zijn moeder zou. . . . O, de jongens hebben óók een moeder. Daaraan denkt hij maar steeds.

Zijn oude hoed valt van zijn hoofd. Op zijn kale hoofd, dat wit tegen zijn bruine gezicht afsteekt, parelen kleine zweetdruppeltjes.

Janus spant zich tot het uiterste in. Zou hij op tijd komen? Zou hij Hans en Gerard werkelijk redden?

Het móet. Hij heeft het gevoel of de ogen van zijn moeder naar hem kijken. Lieve, zachte ogen, die hem aanmoedigen. Na een moeizame tocht zit hij stil.

Hij neemt het touw met de veters, dat knoopt hij aan het eind van zijn stok vast. Heel langzaam kruipt hij zo dicht mogelijk bij het gevaarlijke wak.

Hij roept, hij schreeuwt om de aandacht van de jongens te trekken. De jongens geven geen antwoord. Ze roepen ook niet meer om hulp. Ze zijn te moe.

Doodsangst staat in hun opengesperde ogen te lezen.

Maar die verdwijnt. Ze zien een onbekenden man met een kaal hoofd langzaam op hen toekruipen.

O, die komt hen redden!

Janus slingert het touw met de veters naar de jongens toe.

De punten van de veters komen in het wak terecht. Vlak naast Gerard.

„Grijp vast!” roept Janus.

„Grijp!!”

En Gerard grijpt. . . . en Janus trekt met beide handen aan de stok. Zou het lukken?

O, het moet lukken, het móet!

Nog eenmaal brokkelt het ijs af. Dan schiet Gerard uit het gevaarlijke wak.

„Vasthouden!” roept Janus. En zonder de pijn in zijn oude knieën te tellen trekt Janus zijn last met moeite over het gladde ijs.

Een heel eind van het gevaarlijke wak vandaan.

Dan roept hij plotseling: „Laat los!” en hij rukt met geweld aan de stok.

Nu kruipt hij weer terug en met moeite gelukt het hem Hans op dezelfde manier te redden.

Stil en wit en druipnat liggen de jongens op het ijs.

Een heel eind van elkaar liggen ze.

O, je kunt hun tanden horen klapperen. Ze bibberen!
Nu liggen er drie bibberaars op het ijs.
Maar een van hen bibbert niet van de kou, het zweet loopt
in straaltjes van zijn gezicht.

11. Wat nu?

Janus trekt de jongens een voor een naar de vijverkant.
Maar wat nu? De bedelaar kan hen niet dragen en de
jongens kunnen niet lopen.

Hij staat even in gedachten, maar opgeven doet hij het niet.
Hij gaat op zoek naar een weggetje van de bosvijver naar
het bospad. . . . De slee gaat hij halen.

Iedere keer als hij zijn stok verplaatst, bengelen de veters
mee. Het water druipt er uit.

Met de slee komt hij bij de vijver terug.

Janus port de jongens met zijn stok.

„Sta op!” zegt hij en zijn stem klinkt helemaal niet vriende-
lijk.

De jongens doen hun ogen open.

Zij kijken naar de broek van hun redder, — die is rafelig.

Ze kijken naar zijn stok en dan ineens zien ze het rode lit-
teken aan de hand, die de stok vasthoudt.

Zij herkennen. . . . het is Bibberjanus die hen redde.

In al hun narigheid slaat de angst hun om het hart.

„Sta op!” gebiedt de stem nog onvriendelijker.

Zij kunnen niet. Zij zijn zo koud, versteend van de kou
zijn ze.

Maar zij móéten opstaan. Twee bruine ogen dwingen hen.

Hard zijn die ogen, onvriendelijk en boos kijken ze.

O, als Janus hen nu kwaad wilde doen. Als hij hen nu wilde

slaan, dan kon hij. Zijn grootste vijanden liggen machteloos aan zijn voeten. Zou hij. . . . wraak willen nemen? Nu hééft hij hen. . . . zou hij. . . .

Angstig kijken de jongens naar zijn onvriendelijke, boze gezicht.

Nu lachen de jongens niet, nu schelden ze den bedelaar niet uit. Nu zingen ze geen sarrend versje.

De oude bedelaar heeft hen gered!

O, ze hebben hun leven te danken aan den man, voor wien ze alleen maar scheldwoorden hadden.

Wat is alles toch vreemd! Wat is alles toch angstig!

„Hoe heet je?” bijt Janus en hij port Hans met zijn stok.

„Hans. . . . Hans Remmeling. . . . en dit is Gerard. . . . mijn broertje. . . . en ik zal. . . . wij zullen. . . . u nooit weer uitschelden.”

Hortend en stotend heeft Hans deze woorden uitgebracht. Zijn tanden klapperen zo, hij rilt zo.

De jongens kijken in angstige afwachting naar den bedelaar. Zijn stok met de veters lijkt net een gesel. Zou Janus hen. . . .

„Waar woon je?” snauwt Janus weer. „En. . . . hebben jullie ook een móéder?”

Wat een rare vraag, hebben jullie ook een moeder?

Met moeite geven ze om beurten antwoord op deze vragen.

„En nu ópstaan!” gebiedt de stem.

Met inspanning van hun laatste krachten klimmen de jongens tegen het walletje omhoog. — Het water siepert uit hun laarzen. Het loopt met straaltjes uit hun kleren.

„Zo, jij op de slee,” gebiedt Janus en hij duwt Gerard hardhandig op de slee.

„Jij hier blijven, ik haal je zo!” snauwt hij tegen Hans.

Hans gaat gedwee op het walletje zitten.

O, wat is hij uitgeput, wat is hij koud en nat.
Waren ze maar thuis, waren ze maar bij moeder!
Hadden ze den bedelaar maar niet altijd uitgescholden.
Hadden ze toch maar niet zo'n mooi plan gemaakt.
Janus trekt Gerard met veel moeite naar het bospad.
Daar gebiedt hij Gerard van de slee af te gaan.
Op dezelfde manier haalt hij Hans.
Nu gaat hij nog éénmaal zonder slee naar de bosvijver om
zijn kistje met koopwaar op te halen.
Zijn hoed ligt nog op het ijs, die vergeet hij helemaal.
Hij denkt over de jongens. Zij moeten zo vlug mogelijk naar
huis. . . . maar hoe? De lange weg naar huis kunnen ze niet
lopen. Hen op de slee naar het dorp trekken? . . . dat is
onmogelijk. Hij kan niet meer. Hij is aan het eind van zijn
krachten. Zijn knieën doen hem vreselijk pijn.
Maar de jongens moeten gered worden!
Het zijn de jongens van dokter Remmeling, zijn grootste
vijanden! Maar daar mag hij niet meer aan denken.
Diepe rimpels staan in zijn voorhoofd gegroefd.
Hij moet hen redden. . . . hun moeder wacht. . . .
Naar het dorp trekken kan hij hen niet. Dat zou veel te lang
ophouden en hoe vlugger ze thuis zijn hoe beter!
Nog eenmaal probeert hij de jongens tot lopen te dwingen,
maar als dat mislukt, staat zijn plan vast.
Hij trekt zijn oude, verschoten jas uit en slaat die stijf om de
jongens heen.
„Ik ga hulp halen,” broemt Janus en dan gaat hij op weg in
de richting van het dorp. Zonder hoed. Zonder jas. Met
een lege maag. Doodmoe!
De jongens liggen klappertandend aan de kant van het bos-
pad. Zij kunnen niets meer, ze bibberen. Ze sluiten hun ogen,

versteend van kou. Ze horen en ze zien niets meer.
O, als ze maar niet bevroren hier in het eenzame bos.

Janus kan niet zo vlug lopen als hij graag wil.
Eindelijk bereikt hij het eind van het bos, waar de weilan-

den beginnen, een grote boerderij. Hij loopt naar de achter-
deur en klopt daar met geweld tegen.
Gelukkig, de boer komt zelf de deur open doen.
Janus doet zijn verhaal en smeekt den boer zo gauw moge-
lijk naar de bosvijver te gaan om de drenkelingen op te
halen.

Janus vergeet in zijn grote haast de namen van de jongens te noemen. Dat hij hen met gevaar van eigen leven redde zegt hij ook niet.

De boer spant een paard voor de tilbury. Hij vraagt niet aan Janus of hij wil meerijden, of hij hem wil wijzen waar de jongens liggen. Hij gelooft het verhaal van den ouden bedelaar, dat is al genoeg. Moet hij, boer Rijkaard, een armen bedelaar vragen mee te gaan? Nee, dat nooit! Daar is hij te trots voor.

Janus wacht tot de boer met de tilbury is weggereden.

Dan is hij gerust, dan is zijn hulp niet meer nodig.

Hij kan zijn eigen weg gaan, voor de jongens wordt gezorgd.

Janus is veel te moe om nog huis aan huis te gaan bedelen. Janus zal zien bij boer Geurts te komen, aan het andere einde van het dorp. De vrouw van boer Geurts zal wel wat voor hem te eten hebben. Zij is altijd zo goed voor hem en hij mag er ook vaak in het hooi slapen.

Daar gaat hij al weer op weg, de oude uitgeputte bibberende bedelaar.

Door de hoofdstraat van het dorp loopt hij.

Dan, ineens, gaat er achter hem een gejoel op.

„O, kijk eens, — Bibberjanus, zonder hoed, zonder jas! Die rare Bibberjanus!” schreeuwen de jongens.

Hoor, ze zingen dat gemene versje.

De sarrende woorden van dat versje, ze doen den bedelaar zeer. Ze striemen hem.

Een vreselijke woede laait in hem. Een vreselijke pijn steekt in zijn hart.

O, wat is hij dom geweest. Waarom heeft hij de jongens uit

de bosvijver gered? Waarom? Ze zijn toch allemaal gelijk.
Ze zijn allemaal zijn vijanden!

O, wat voelt hij zich moe en verdrietig. Wat voelt hij zich
eenzaam. Iedereen is tégen hem.

Bij boer Geurts wordt hem veel vergoed. De boerin heeft
een bord heerlijk warm eten voor hem klaargemaakt.

Zij heeft meêlij met den eenzamen verschoppeling.

Als hij zijn eten op heeft, krijgt hij twee ruige paarden-
dekens. Daarmee mag hij in het hooi gaan uitrusten. O, hij
is zo moe, zo uitgeput.

Maar hij valt niet direct in slaap. Hij denkt aan het ge-
beurde van vanmiddag en aan zijn eigen jeugd.

Toen hij nog hard kon lopen, toen hij nog niet arm was en
hij zijn pink nog niet miste.

Met de gedachten aan die tijd valt hij eindelijk in slaap.

12. Er komt een auto aan

Er rijdt een auto over de straatweg.

De bestuurder heeft zeker haast, want hij rijdt erg
hard in de richting van het dorp.

Bij de straat, die naar het bospad voert, geeft een rood ver-
lichte pijl de richting aan.

Dokter Rummeling draait met een ruk het stuur om.

Oei! — de achterwielen van de auto slippen!

Hoho, denkt de dokter, laat ik niet te hard rijden. Kalmpjes
aan, anders loopt het verkeerd. Hij neemt het bospad — de
kortste weg naar het dorp.

Alle patiënten buitenaf heeft hij al bezocht. Nu er bijna

geen wind staat, kan hij veel vlugger opschieten. Er komt geen sneeuw meer voor de ruit. Daarvoor behoeft hij niet weer uit te stappen.

Als hij de zieken in het dorp bezocht zal hebben, is hij klaar. Dan kan hij vanavond gezellig een paar uurtjes thuis zijn.

„Túút tuut!” roept de claxon door de stilte.

De dokter drukt niet op de claxon omdat er iemand op het bospad loopt. — De gedachte aan vanavond stemt hem prettig en dat geeft hij te kennen door speels op het signaal te drukken. Dat klinkt zo vrolijk.

De auto snort over het bospad. Een heleboel sneeuw stuift er achteraan.

Op zijn gemak leunt de dokter achterover in de stuurstoel. Maar dan, ineens, zit hij rechtop.

Wat staat daar op het bospad? En wat ligt daar naast voor een vormlooze hoop? Het lijkt wel een bundel kleren.

Wat vreemd! Maar ook, wat komt hem die slee bekend voor. Zijn jongens hebben net zo'n slee.

Vlakbij de slee is de auto nu. Hij kan er onmogelijk voorbij. Met volle kracht remt de dokter. De remmen piepen. De wielen glijden een heel eind door over de sneeuw. Nu staat de auto stil, vlak voor de slee en heel dicht bij de vormlooze hoop.

O, wat raar, denkt de dokter.

Die bundel kleren ligt in een grote plas water en aan één kant steken er twee paar gelaarsde benen uit.

De dokter wipt vlug uit de auto.

Hij slaat de oude jas open en dan . . . dan ziet hij twee driefnatte jongens. Maar dat zijn . . . dat zijn . . . Hans en Gerard.

Zijn kinderen. De dokter schrikt heel erg. Hij wordt héél wit.

„O, wat is er gebeurd, wat is er met mijn kinderen gebeurd?”

De dokter beeft.

„Zouden ze. . . .” o, hij durft niet verder denken.

Opeens ligt hij op zijn knieën naast hen. Hij is juist in de plas gaan zitten, maar dat merkt hij niet eens.

Zenuwachtig trillen zijn lippen.

Een voor een knoopt hij hun jassen los. Eerst van Gerard, dan van Hans. Zijn handen tasten. Ze blijven rusten op het hart van Gerard, zijn jongsten zoon, dan op dat van Hans, zijn oudsten zoon.

O, gelukkig, ze léven! Hun harten kloppen!

Om beurten drukt hij zijn jongens tegen zich aan.

Om beurten wrijft hij hun de polsen en hun koude gezichten. Dan trekt hij hun laarzen uit.

„O, mijn lieve Geer, mijn kerel. O, mijn lieve Hanseman,” zegt vader. „Wat is er toch met jullie gebeurd?”

Met een paar grote stappen loopt vader naar de auto terug. Uit een bruine tas haalt hij een fles. Met deze in de hand valt hij weer naast zijn jongens neer.

Ze léven, maar hun ogen blijven gesloten. Ze zijn door de kou bevangen.

De dokter giet hun wat uit de fles tussen de lippen.

Na een poosje slaan ze hun ogen naar hem op. Een voor een. Blij herkennen glanst er in die ogen. „Váder,” fluistert Hans.

„Váder,” zegt Gerard, nog zachter.

O, dat klinkt vader als muziek in de oren.

„Vader” fluisteren zijn jongens, wat klinkt dat goed en vertrouwd. Het maakt vader warm van binnen. Zijn lippen trillen als van een jongen, die wil gaan huilen.

O, vader houdt zoveel van zijn jongens.

Zo vlug hij kan, tilt hij Hans en Gerard in de auto. De slee en de oude jas legt hij in de grote autokoffer.

En nu. . . naar huis, zo vlug het maar kan.

En vlug kan het. Zie maar eens, daar stuift de auto al heen.

Plotseling moet de auto sterk vaart minderen voor een hoge tilbury, die van de andere kant komt.

Als de twee voertuigen elkaar voorbijgaan, raken ze elkaar bijna, zo smal is het bospad.

De boer in de tilbury steekt zijn hoofd buiten en roept iets. Maar dokter R Emmeling hoort niet dat de boer roept. Daar snort de auto weer heen, met een bijna roekeloze vaart. Nu

jaagt hij door de dorpsstraat en met een zwaai schiet hij het brede hek van het doktershuis binnen.

Vader stapt vlug uit en rent naar binnen.

„Moeder, help me gauw, de jongens.... Hans en Gerard....”, in zijn grote opwinding is vader gaan stotteren. Moeder begrijpt er niets van.

„Wat is er toch?” vraagt moeder, „en o, wat zie jij er uit. Je jas is helemaal nat en vies en....”

Dokter Remmeling heeft zijn kalmte weer terug. Hij legt moeder alles in een paar woorden uit en dan dragen ze samen de jongens binnen.

Vader draagt Hans, moeder draagt Gerard.

Terwijl moeder hen droge kleren aantrekt en vader hen wrijft tot ze gloeien, zeggen de jongens niet veel. Een paar keer fluisteren ze enkele onverstaanbare woorden.

Ze laten zich zonder tegenstribbelen met een paar warme kruiken onder de wol stoppen!

13. Boer Rijkaard

Boer Rijkaard komt bij de bosvijver.... niets te zien!

Hij wipt uit de hoge tilbury en bindt zijn paard aan een boom vast. Ongeduldig stapt hij naar de bosvijver.

Hij ziet wel voetstappen en sleespooren, maar jongens ziet hij nergens. In het ijs ziet hij een groot wak en op het ijs ziet hij een verroeste bus en een oude hoed liggen. Verder niets. Aan de plas water op het bospad en aan de vele voetstappen kan hij wel zien dat er hier iets gebeurd is! Maar waar zijn de drenkelingen gebleven?....

Zou de dokter, die hem daarnet met de auto tegenkwam, de jongens meegenomen hebben? Nee, alleen de dokter zag hij

in de auto zitten. Geen jongens en ook de slee waarvan de zwerver hem vertelde, lag niet op de auto.

„Hebt u ook drenkelingen gezien!?” heeft hij den dokter nageroepen. Antwoord kreeg hij niet.

De dokter had haast. Zeker een ernstige zieke in het dorp waar hij zo vlug op af moest. Nee, de dokter heeft de jongen vast niet gezien.

Maar dan . . . dan heeft die gemene bedelaar mij voor de mal gehouden. Die lacht mij nu natuurlijk uit.

„O, die gemene landloper . . . die . . .” Boer Rijkaard wordt rood van woede. Zijn dikke nek wordt nog dikker.

„Die smerige bedrieger . . . die Bibberjanus. Laat hij zijn grappen maar aan anderen verkopen — wat denkt hij wel!” Met hem, boer Rijkaard, kan men niet ongestraft zulke grappen uithalen. Dat zal hij hem wel leren.

„Als die ouwe kerel het nog eens waagt aan mijn deur te komen bedelen. Ik schop hem het erf af. Bij de politie aanklagen zal ik hem. Ik zal hem . . .”

Zo moppert de boer maar door. Maar dat helpt hem niets, want hij moet onverrichter zake terugkeren!

Voor de rest van de dag kan men beter uit zijn buurt blijven!

14. Hans en Gerard zijn ziek

Het is nacht. Vader en moeder waken bij hun kinderen. Zij bidden voor het behoud van hun kinderen.

O, de jongens ijlen verschrikkelijk. In hun koorts roepen ze om hulp. En één naam herhalen ze maar steeds weer: „Janus — Bibberjanus!”

„Sla maar, sla maar, we hebben niet anders verdiend!

O, we zullen nooit weer schelden, nooit weer!

Zijn pink, waar is zijn pink toch?"

Verward ijlen de jongens en vader en moeder kijken hoe langer hoe ernstiger. Zij maken zich erg bezorgd over hun

kinderen. O, wat zijn ze ziek. Vader heeft het beste drankje voor hen gemaakt, hij heeft hun pillen gegeven die de koorts moeten verjagen, maar niets helpt. Ze hebben ook zo lang in het water gelegen.

Vader luistert nauwkeurig naar wat de jongens in hun koorts allemaal zeggen.

Over Bibberjanus hebben ze het? Bibberjanus? Is dat niet de scheldnaam voor den ouden bedelaar, die al zoveel jaren ook bij den dokter aan huis komt?

Maar wat heeft die er toch mee te maken?

Dan, ineens, zit vader heel stil. Diepe denkrimpels trekken in zijn voorhoofd.

Die oude jas, die oude hoed en Bibberjanus. . . . horen die drie bij elkaar?

Zou die oude bedelaar. . . .?

Nee, het blijft een raadsel. De oude bedelaar heeft er wel wat mee te maken, maar wat?

Toen vader de jongens vond heeft hij den bedelaar nergens gezien.

Heel vroeg in de morgen vallen de jongens in een onrustige slaap. Eerst Gerard — een half uur later ook Hans.

Twee dagen liggen de jongens nu al ziek. De koorts, de verschrikkelijke koorts, is gelukkig bijna voorbij.

Hun kwaad hebben zij aan vader en moeder bekend en samen hebben zij den Heere vergeving gevraagd.

Moeder verwent haar jongens nu een beetje; ze krijgen lekkere hapjes en warme limonade. Moeder is zo blij, dat haar jongens gered zijn en vader niet minder. Het verhaal van de redding heeft hen heel erg aangegrepen. En die avond maken vader en moeder samen een mooi plan.

15. Eerste Kerstdag

Zou er niemand thuis zijn?" vraagt Hans aan Gerard.
„Ik weet het niet, maar ik vind het niets prettig met Kerstmis op bed," zegt Gerard.

De jongens voelen zich teleurgesteld. Andere jaren was het met Kerstmis altijd zo gezellig in huis en nu komt er niet eens iemand bij hen kijken.

Juist als ze het hier samen over hebben, komt Dina boven met een blad vol eten.

„Ik heb haast en Ineke wacht op me. Mevrouw is naar de kerk. Ze heeft gezegd direct na de kerk bij jullie te komen."

Zo, daar kunnen de jongens het mee doen. Dat is alles wat Dina zegt. Zij moet vlug opschieten, de morgen vliegt om.

Maar voor Hans en Gerard vliegt de morgen niet om. Alles is zo náár. Kerstfeest wordt voor hen zo geen blij feest.

Maar als moeder boven komt en ze zien hoe blij moeder kijkt en ze horen hoe opgewekt haar stem klinkt, fleuren ze wat op.

„Jongens, het is Kerstfeest," zegt moeder, „het mooiste, het schoonste feest van alle feesten! O, wat ben ik toch blij dat wij dit feest met elkaar kunnen vieren: het had ook heel anders kunnen zijn. Als die goede oude bedelaar jullie toch eens niet gered had. . . ."

Moeder geeft de jongens ieder een klinkende kus.

„Wij mogen den Heere wel heel, heel dankbaar zijn!"

Als moeder dit gezegd heeft komt vader de slaapkamer binnen. Vader onderzoekt hen nog eens.

Na dit onderzoek zegt vader vrolijk: „Nog een paar dagen onder de wol en jullie zijn weer in orde.

In bed, knaapjes, en rustig blijven liggen, dat is voor jullie de enige medicijn."

Hans en Gerard kijken na vaders woorden erg sip. Allebei de Kerstdagen op bed in de eenzaamheid, terwijl de anderen Kerstfeest vieren? Dat lacht hen niet toe. O, ze hebben niet beter verdiend, maar . . . moeilijk zal het zijn.

Vader en moeder zien de teleurgestelde gezichten wel, maar zij blijven vrolijk kijken.

Vader en moeder hebben een beetje meelij met de teleurgestelde jongens.

Vader zegt: „Moeder en ik hebben samen een plan. Een mooi plan en daar hoort ook bij, dat jullie vanmiddag niet bóven, maar benéden moogt liggen.”

Kijk, nu ontspannen de strakke jongensgezichten. Dat hadden ze niet durven hopen. Hans wil meteen uit bed stappen, maar moeder houdt hem tegen. „Tut tut, niet zo hard van stapel lopen, haantje de voorste. Wacht maar even af, hoor,” zegt moeder.

Even later trekt er een kleine, vreemde optocht naar beneden. Hans in een deken gerold op vaders arm en Gerard in een deken gerold op moeders arm en achter hen aan Dina met een arm vol dekens en kussens.

Ja, een heel vreemde optocht en nog wel op eerste Kerstdag. Zoiets is nog nooit voorgekomen in het doktershuis.

Dicht bij de haard hebben moeder en Dina een tweepersoons bed neergezet. Daar komen de jongens nu in.

O, wat is het gezellig in de kamer. De tafel staat feestelijk gedekt en de haard straalt zo'n heerlijke warmte uit. Wat voelen de jongens zich nu dankbaar.

Moeder zet een brede plank over het grote bed. Dat lijkt net een tafel. Ze legt er een mooi tafellaken over en versiert dit met takjes hulst en dennegroen. Net zo feestelijk als de grote tafel.

Dan gaan ze met elkaar eten. O, wat is dat gezellig. Het plan van vader en moeder is een prachtig plan. Maar dit is pas een deel er van. Dit is pas het begin. Hoor maar eens.

16. De ene verrassing volgt de andere

Als het eten gedaan is, zingen ze samen een paar Kerstliederen.

En daarna stopt moeder de jongens lekker onder de dekens en trekt de overgordijnen dicht.

Vaders auto staat buiten alweer te brommen. Vader moet nog een paar zieken gaan helpen en dan moet hij ook nog iets gaan doen voor het plan.

Een uurtje later trekt moeder de gordijnen weer open en gelijk daarmee doen de jongens de gordijntjes voor hun ogen omhoog.

Net als moeder naar beneden komt met Ineke op haar arm, gaat de bel. Moeder roept: „Ik zal wel even opendoen, Dina!” en ze brengt gauw Ineke in de box.

„Zo, zijn jullie daar, jongens. Fijn, dat jullie gekomen bent. Kom maar binnen. Trek je jassen maar uit, daar is de kapstok.”

Gradus Brand en Willem van Dalen stappen de kamer binnen. Schuchter lopen ze achter mevrouw aan naar het bed in de kamer.

Hans en Gerard zetten grote ogen op. Twee van hun beste vrienden!

Gradus en Willem geven de jongens op bed een hand en dan

lachen ze ineens een beetje. Dat is vreemd. Anders geven ze elkaar nooit een hand.

Als ze wat op hun gemak zijn, vertellen zij, dat zij op verzoek van den dokter vanmiddag hier gekomen zijn.

Dan wordt er al weer gebeld.

En op dezelfde wijze als Gradus en Willem komen er nog drie andere vrienden van Hans en Gerard binnen.

Zij zijn ook door den dokter gevraagd om drie uur in het doktershuis te komen.

O, de ene verrassing volgt de andere. Zoiets hadden Hans en Gerard helemaal niet durven hopen.

Moeder wijst de jongens een plaatsje aan. Nu zitten de zeven grootste belhamels van het dorp heel mak bij elkaar.

Moeder deelt koekjes en chocolaadjes en als de jongens geen van allen meer onwennig zijn, gaat moeder achter de piano zitten. Haar heldere stem zet het mooie lied in, dat de engelen zongen in de nacht toen de Heere Jezus geboren werd. Heel zuiver klinkt haar mooie stem. Zelfs Ineke, de kleine robbedoes, zit muisstil te luisteren.

„Ere zij God. Ere zij God,” zingt moeder. En als het mooie engelenlied uit is, zuchten de jongens. Zo mooi hebben ze dit lied nog nooit horen zingen.

„Nu allemaal meezingen,” zegt moeder en na het voorspel op de piano zet ze in: „Stille nacht”.

Eerst durven de jongens niet goed, maar later zingen ze uit volle borst mee.

Zo zingen ze samen een heleboel bekende kerstliederen.

Het is erg gezellig in de kamer. De jongens genieten allemaal.

Terwijl zij met elkaar „De herdertjes lagen bij nachte” zingen, snort de auto voorbij het raam.

Even later gaat de buitendeur open en moeder en de jongens zingen dat het een lust is.

Als ze dit schone kerstlied ten einde gezongen hebben, gaat heel langzaam de kamerdeur open.

Er verschijnt een man in de deuropening.

De jongens staren den man verwonderd aan en de man staart de jongens verwonderd aan.

Dan wordt het in de kamer héél stil.

Hans en Gerard kunnen niet zien wie er in de deuropening staat. De man blijft aan hun gezicht onttrokken door de openslaande deur.

Maar zij voelen, dat er iets bijzonders aan de hand is.

Ze voelen het niet alleen, maar ze zien het ook aan de verwonderde gezichten van de andere jongens.

Zo ver ze kunnen, buigen ze zich voorover.

Ze zijn nieuwsgierig wie er zo lang in de deuropening blijft staan.

De jongens, die den man kunnen zien, kènnen dezen man, maar toch weten ze niet dadelijk wie hij is.

Dat gezicht met die scherpe bruine ogen komt hun heel bekend voor en dat kale hoofd, dat witte kale hoofd, hebben ze kortgeleden ook gezien.

De man in de deuropening lijkt op Jánus, op Bibberjanus!

Deze man steunt ook op een stok en hij bibbert net als Janus.

Maar toch toch lijkt hij ook weer niet op den bedelaar.

De man heeft een wit boord om en een das voor. Hij draagt een net blauw pak, keurig in de plooiën.

Hij heeft geen touw met veters om zijn nek en geen kistje met koopwaar onder zijn arm.

De man líjkt op Biberjanus, maar maar toch ook niet.

En die man kijkt maar. Van den een naar den ander. Helemaal niet vriendelijk. De jongens voelen zich lang niet op hun gemak onder de blikken van dezen vreemden man. Ze schuifelen onrustig op hun stoelen heen en weer.

„Gaat u maar binnen,” zegt vader, die achter den man aankomt.

Dan stapt de man over de drempel. Hij blijft naar de jongens kijken en dan mompelt hij een paar onvriendelijke woorden.

Hans en Gerard zien den man nu ook. Zij herkennen hem direct. Zij twifelen niet. Zij wéten wie deze man is.

Ze slaan hun ogen néér als hij naar hen kijkt.

Schaamrood kleurt hun wangen. Ze durven niemand aanzien.

Hun ogen dwalen over de dekens.

O, als ze konden kropen ze onder de dekens. Diep er onder met hun hoofd er bij.

Moeder is opgestaan. Zij vindt het helemaal niet vreemd dat vader dezen eigenaardigen man op eerste Kerstdag binnenbrengt. Ze geeft den man een hand en dan zegt ze: „Ik dank u hartelijk voor alles wat u voor onze jongens hebt gedaan. U is een held!” Dan weten ze allemaal in de kamer dat deze man Janus, de bedelaar, is.

Moeder schuift een gemakkelijke stoel dicht bij de haard.

„Gaat u zitten,” zegt moeder en Janus laat zich met een zucht in de gemakkelijke stoel neer.

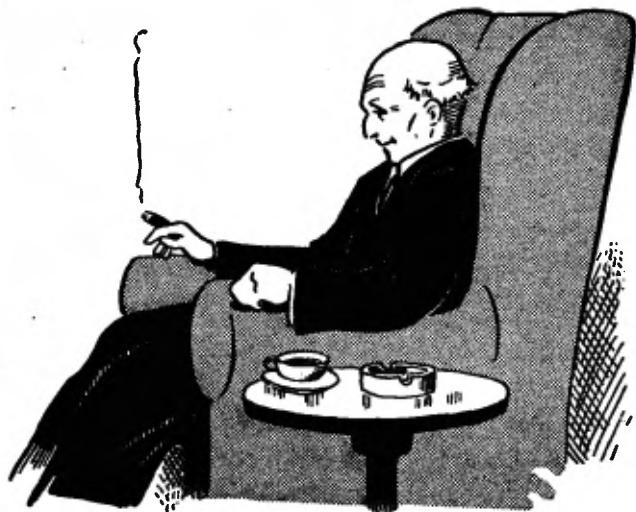
Vader zet een stoel voor zichzelf neer, naast Janus. Maar hij gaat er nog niet op zitten. Hij blijft in gedachten staan. Het is weer heel stil geworden in de kamer. Allen kijken naar den nieuwen gast. Alleen vaders blikken dwalen naar Hans en Gerard.

Die frunneken wat aan de dekens. Zij zouden willen vluch-

ten. Het wordt zo warm in de kamer, denken zij, zo benauwd.

Dan verbreekt vader de drukkende stilte.

Hij zegt: „Ik vind het fijn, dat jullie gekomen bent, jongens. Je vrienden moeten vandaag op bed blijven, maar wij vinden het erg prettig, dat jullie met hen Kerstfeest wilt vieren. Allemaal zo ver hartelijk bedankt, hoor.”

Dan staat vader even in gedachten en zegt:

„Jullie vijven zijn sterke kerels, misschien willen jullie mij even helpen de auto in de garage duwen, anders bevroest de motor.

Ik denk dat Hans en Gerard onderwijl wel iets met hun redder te bepraten zullen hebben.”

De jongens trekken hun jassen aan. Zij vonden het heel erg gezellig in de kamer, maar nadat Janus gekomen was, voel-

den zij zich helemaal niet meer op hun gemak. Ze gaan graag mee den dokter helpen.

Terwijl de vijf vrienden den dokter helpen, vragen Hans en Gerard den ouden bedelaar vergeving. Ze danken hem voor zijn moedige redding.

Nu de vijf vrienden de deur uit zijn durven ze wel en moeder helpt hen een beetje.

Ze kunnen haast niet onder woorden brengen hoe dankbaar ze zijn.

O, nu schamen ze zich niet meer. Janus is hun redder. Zij zullen ieder, die het nog eens durft wagen hun held uit te schelden, een flinke afstraffing geven.

Janus is hun held. Zij hebben hun leven aan hem te danken! Maar dan zegt Janus: „Ach, het was niets; ik had jullie haast laten verdrinken. Ik dacht — wraak is zoet. Maar laten we er niet meer over praten. Het is voorbij en het gaat jullie goed, zie ik.”

Dan steekt Janus zijn hand uit. Een hand met vier vingers. Maar de jongens aarzelen niet. Zij leggen er om beurten graag de hunne in.

„Wat mij betreft is alles graag vergeten en vergeven,” zegt Janus en dan laat hij zich behaaglijk in de gemakkelijke stoel zakken. Hij kijkt nieuwsgierig de kamer rond. Wat is alles hier rijk, wat is alles hier gezellig, zeggen zijn ogen.

De vijf jongens hebben den dokter flink geholpen.

Nu staan ze in een kringetje achter de auto.

Dokter Remmeling staat in 't midden. Hij zegt:

„Jullie kennen natuurlijk allemaal den man, die daarnet de kamer binnenkwam. Jullie kennen immers zo'n mooi spot-

versje over hem en schelden jullie hem niet altijd uit voor Bibberjanus?"

De dokter kijkt de kring rond, maar hij ontmoet de ogen van de jongens niet en geen van allen geeft hem antwoord. Dan gaat hij verder:

„Maar weten jullie wel welk een grote held deze oude man is? Weten jullie dat wel? Weten jullie wel dat hij veel meer durft dan jullie met elkaar? Véeél meer!

Met gevaar van eigen leven redde hij twee mensenlevens. De levens van jullie vrienden.

Als jullie nu flinke jongens zijn, scheld je Janus in het vervolg nooit weer uit en vraag je hem nu vergeving voor de vele keren dat je het wel deed.

Zullen we ons vandaag eens echt als flinke kerels blijven gedragen en allemaal echte vriendschap sluiten met den redder van jullie vrienden?"

Daar knikken de jongens allemaal graag ja op en dan gaan ze in optocht den bedelaar vergeving vragen en vriendschap met hem sluiten.

O, wat is dit toch een wonderlijk kerstfeest.

Alles is zo vreemd. Voor Hans en Gerard, voor de vijf vrienden, maar niet het minst voor den ouden bedelaar.

17. *Bedelaar àf*

Nu zitten allen weer in de kring om het bed van Hans en Gerard. Allen zijn blij. Ze hebben hun kwaad bekend en vergeving gevraagd. Dat is een reden om verheugd te zijn.

Moeder schenkt voor allemaal thee in en presenteert er een heerlijk taartje bij.

Janus bedankt voor het taartje, maar neemt met dank de sigaar, die vader hem aanbiedt.

Na het theedrinken vraagt vader stilte. Vader heeft iets bijzonders te vertellen.

Een hele tijd zitten allen gespannen te luisteren.

Moeder en Hans en Gerard kennen de geschiedenis, die vader vertelt, helemaal, en Janus kent er een heel groot gedeelte van. Het gedeelte waarin hijzelf deze geschiedenis meebeleefde.

Vader vertelt van twee jongens die goudvissen wilden gaan vangen en hoe zij daarbij bijna verdronken.

Hij vertelt hoe deze jongens, Hans en Gerard, op wonderlijke wijze werden gered.

Vader besluit zijn verhaal met de volgende woorden:

„Een paar dagen geleden ben ik naar het politiebureau geweest. Dat moest, want moeder en ik hadden een mooi plan gemaakt. Jullie kennen dit plan nog niet helemaal.

Moeder en ik spraken af, dat we vandaag niet alleen de vijf beste vrienden zouden uitnodigen, maar ook den redder van Hans en Gerard.

Maar ik wist niet waar ik dezen held kon vinden en daarom heb ik de hulp van de politie ingeroepen om hem op te zoeken.

Gelukkig had agent Van Leeuwen op zijn rondgang onzen held een paar dagen geleden bij boer Geurts het erf op zien gaan. En daar heb ik hem gevonden.”

Vader richt zich nu tot Janus. Hij zegt:

„Wij weten niet hoe wij het beste uw heldendaad kunnen belonen, maar wij hebben een plan. Als u ons toestemming geeft dat uit te voeren, zult u ons allemaal heel gelukkig maken. Ons plan is, dat u om te beginnen een poosje hier bij ons blijft wonen. Dat u op uw leeftijd rust gaat nemen,

zodat u niet meer de moeilijke tochten van de ene plaats naar de andere behoeft te ondernemen. Terwijl u dan hier een poosje logeert, kunnen wij rustig uitzien naar een plaatsje voor u in een rustig gezin."

Janus' gezicht straalt van blijdschap, maar als vader zover gekomen is zegt hij:

„Maar dat kost veel te veel en ik heb al een mooi pak van u gekregen en”

Vader wuift zijn bezwaren weg.

„Wat het kost, daarover behoeft u zich niet druk te maken. Zolang wij het kunnen betalen, behoeft de redder van onze kinderen niet meer te bedelen.

Zullen we het dan maar zo afgesproken houden?”

Vader vraagt dit laatste op een toon waarop tegenspraak onmogelijk is.

Janus wil nog tegenstribbelen, hij zegt:

„Maar wat ik deed, was toch niets, vergeleken bij wat u voor mij wilt doen.”

Vader zegt: „Ach, het behoeft niet op de weegschaal. Wanneer wij alles, wat wij van den Heere ontvangen, zouden moeten vergoeden, dan kwamen wij iedere dag een heleboel tekort. Wat wij voor u willen doen is maar heel weinig, gerekend naar het vele dat wij verplicht zijn in dit leven voor anderen te doen.

Eén is er die alles voor ons deed. Die alles gaf. Kent u de geschiedenis van dien Eenen?”

Janus schudt het hoofd, die geschiedenis kent hij niet.

En dan vertelt vader de geschiedenis van den Heere Jezus, hoe Deze, honderden jaren geleden, uit de hoge hemel neerdaalde en als Kindje op de aarde kwam om ons te redden.

„De Koning der koningen,” zegt vader, „voor Hem was er geen plaats in herberg of huis. In een nederige stal werd Hij

geboren, onze Verlosser. Hij kwam op aarde voor de zondige mensen, die wij allen zijn. Laten wij nooit vergeten, dat Hij alle heerlijkheid opgaf om ons te redden.”

Janus' sigaar is uitgegaan. Zijn ogen glinsteren zo eigenaardig. En als vader ophoudt met vertellen staat hij op en zoekt vaders hand.

„Dat was. . . . dat was. . . . het mooiste verhaal, dat ik in mijn leven hoorde.

Zou Koning Jezus. . . . ook voor mij? Nee, dat zal wel niet kunnen, voor een bedelaar als ik ben — de Koning der koningen — nee.” Janus schudt verdrietig het oude hoofd.

„Dat kan nooit, maar mooi was het.”

Maar dan neemt dokter Remmeling de twijfel uit Janus' hart weg en vertelt hem dat het er voor Jezus helemaal niet op aankomt of iemand bedelaar of dokter, minister of koning is. Voor Jezus moet iedere knie zich buigen. Hij is de Koning der koningen.

„Jezus maakt geen onderscheid en is ook voor u op deze wereld gekomen. Het enige wat Jezus verlangt is geloof. Vandaag herdenken wij, dat ruim negentien honderd jaren geleden Jezus geboren werd. Dat is de betekenis van Kerstfeest.

Gaat u vanavond maar met ons mee naar de kerk, dan hoort u nog veel meer van het schone Kerstevangelie.”

Die avond, na de kerk, toen de vrienden allang weg waren en toen Hans en Gerard al lang sliepen, heeft Janus aan vader en moeder zijn lange, veelbewogen levensgeschiedenis verteld.

Toen zijn vader en moeder gestorven waren, heeft hij het grote bedrag, dat zij hem hadden nagelaten, met slechte

vrienden verbrast. Jarenlang is hij toen een erge dronkaard geweest.

Zo was hij op het verkeerde pad geraakt en later moest hij voor zijn brood bedelen. Door de drank was hij niet meer in staat te werken. Op een nacht, een verschrikkelijke nacht, toen hij dronken in een hooiberg lag te slapen, heeft God hem voor zijn slechte daden gestraft.

Het hemelvuur sloeg in de hooiberg en raakte hem.

In dien nacht is hij de pink van zijn rechterhand kwijtgeraakt.

Met veel moeite hebben ze hem uit de brandende hooiberg gered.

Hij heeft ruim een half jaar in een ziekenhuis gelegen en toen hij daar uit kwam bibberde hij nog over zijn hele lichaam. Dat is altijd zo gebleven.

„Na die nacht,” zegt Janus, „heb ik nooit weer gedronken en heb ik veel over mijn slechte leven nagedacht.

’k Heb veel aan mijn lieve moeder moeten denken en ernstig berouw gehad over mijn verkeerd leven.”

Janus is twee weken in het doktersgezin gelogeed geweest en na zijn jeugd had hij nog niet zo’n prettige tijd gehad.

Maar in het kleine rusthuis, waarheen hij vertrokken is, heeft hij ook een heel prettig leven. Dit kleine rusthuis ligt midden in de bossen en er zijn heel aardige mensen, met wie hij iedere dag gaat wandelen en met wie hij veel praat.

Toen vader en moeder hem een jaar later bezochten, was Janus veel dikker geworden. De rust en de omgang met mensen had hem goed gedaan.

Hij heeft in het rusthuis een heel goeden vriend gekregen. Een vriend die even oud is als hij en die hem veel, heel veel heeft verteld over den Koning der koningen. Nu weet

Janus, dat Koning Jezus ook voor hèm op de wereld kwam.
Nu is hij gelukkiger dan hij ooit is geweest.

Hans en Gerard zijn allang weer beter. Zij zijn de aanvoerders van een hele club jongens. Het schelden hebben zij gelukkig afgeleerd en domme plannen maken zij niet meer. Zij hebben veel, heel veel geleerd in de kerstvacantie!

INHOUD

	Blz.
1. Tik, tik, tik....!	7
2. Janus	8
3. Daar gaat hij....	12
4. Het is winter	14
5. De dokter	16
6. Plannen	17
7. Een tegenvaller	18
8 Daar gaan ze	20
9. De grote bosvijver	22
10. Is wraak zoet?	27
11. Wat nu?	34
12. Er komt een auto aan	39
13. Boer Rijkaard	43
14. Hans en Gerard zijn ziek	44
15. Eerste Kerstdag	47
16. De ene verrassing volgt de andere	49
17. Bedelaar àf	55